

Meditant

14 d'Abril de 1931.

Data memorable. Epíleg d'una tragèdia. Fi d'una farsa, els comparses de la qual eren tot un poble. I els protagonistes, els privilegiats, que enlluernaven amb pompositats i disbauxes aquest poble, volien fer-li creure que el país s'enriquia, que anava de cara al progrés, quan en realitat anava a la ruïna i a la degeneració.

Oh, país nostre! Quan despullat de les galanures i brillantors de quincalleria, els nous homes que varen prendre el poder, han deixat de banda aquests induments superficials per a escrutar les entranyes de la veritat, i encarrilar la marxa de la República pels camins de la civilització, és quan han vingut les sorpreses. És quan la veritat: de tan real com ens l'han presentada, l'hem trobada amarga.

14 d'Abril. Pròleg d'una nova vida. Imitant el immortal Ignasi Iglesias, podriem dir que ens trobem en plena representació del seu drama «Foc nou».

Encara que uns per ignorància i altres per mala fe, diguin que enyoren els temps passats, no ens convenceran pas amb els seus arguments. Els uns, són de plànyer per tan fàcils a l'engany. Als altres, vagi el nostre desprec per reaccionaris que tot emparant-se en les tradicions sagrades, sols pretenen l'embrutiment de la Humanitat.

La República, però, va fent el seu camí, mal pesi als que troben que n'ha fet massa; mal pesi als que diuen que no ha fet res.

Per això els que militem al partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, no desmaiem. Tenim confiança en el nou règim; i més ara en vigílies de l'aprovació de l'Estatut que permetrà posar en pràctica el nostre programa. I en dir que tenim confiança, no volem pas dir que volem aturar-nos ni menys retrocedir un pas. Per aquesta raó no podem admetre les afirmacions del senyor Lerroux, en el seu cèlebre discurs, quan digué: *Basta de persecuciones religiosas* (com si aquestes existissin) i que *resolver el problema de la tierra es obra de generaciones*.

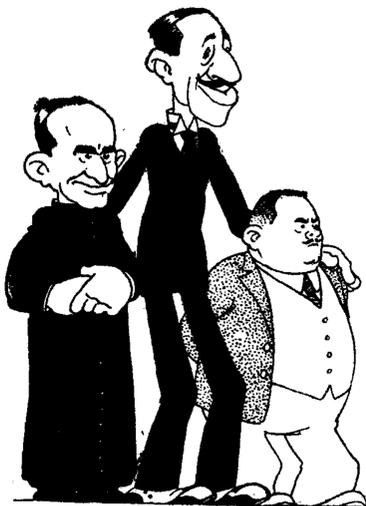
Tampoc podem aprovar certs procediments de pujar una escala saltant de replà en replà. No essent acróbates ens hi trencariem el cap sense obtenir res. Volem anar endavant, pujar, però amb els peus plans i comptant els graons.

14 d'Abril de 1931! En el primer cap d'any i recordant-te, ens sentim joiosos d'haver ajudat a l'adveniment de la República.

República, Autonomia, Federació. Sinònims de Llibertat, Justícia, Humanitarisme i Progrés.

GABRIEL SABATÉS

LA SANTÍSSIMA TRINITAT

— Els que regien el nostres destins abans del 14 d'Abril de l'any passat.

INQUIETUD A L'AGUAIT

Finestres

Les que donen al carrer de Maspons, d'una casa on hi viu un conegut cavernícola granollerí, estan hermèticament tancades, des de la inauguració del «Centre Radical (a) de Alianza Republicana». Naturalment, el bon pare tem per les seves filles, perquè com que en el programa dels lerrouxistes hi consta el, *levantar el velo a las novicias...* Res home! vols callar?

Plaques

Al concurs de plaques, ara fa poc tancat, el nostre Ajuntament compost per fabricants de macarrons i fideus, cançalladers, forners, tenders etc., etc. que en això de l'art en saben d'aquí fins allà, ha donat els premis als Srs. Lassús (beca del Ajuntament) Raspall (arquitecte municipal) i Vidal (un nen molt bufó que va a 2.ª Ensenyança); la de aquest últim es tan bonica, que creiem que és original. Si no fos que hi ha un «¿Quiere V. aprender de dibujar en quince días?» que li esgarria la cria.

Del Noticiero

«El Noticiero Universal» del 28 de Març, publicava la següent esquila funerària: En Fèlix Reixach Coral, artista pintor sord-mut supervivent expositor de l'exposició del 1883, ha mort el 27 del corrent a l'edat de 77 anys, havent rebut els sants sagraments.

Diàleg al vol

—La «Soli» va dir que en Companys és l'autor d'aquella frase referent a l'Anguera de Sojo: *Es el mejor gobernador que en 50 años ha tenido Barcelona*.

—No home no. Ho va dir en Domingo precisament quan el governador i l'Esquerra estaven en pugna i això va provocar la dimissió de l'Anguera. A més «L'Opinió» ja ho va desmentir.

—Però la «Soli» després ho tornava a dir.

—Ah... Quan la «Soli» ho diu.

—Es clar home, es clar!

Fora de concurs

Sabem que fou declarada fora de concurs una placa que presentà el nostre amic fotògraf senyor Bosch. El senyor Raspall volia donar-li un premi però no va poder ésser, era una placa velada.

També en volia donar un a en Serra, però li mancaven dos mil·límetres per les dimensions mínimes, i allavors ell i el senyor Camillo, agafaren el dibuix un per cada extrem i començaren a estirar a veure si es donava, com les sabates, però els que es donaren foren ells. La bona voluntat se'ls hi veia per això.

Confusió

Han arribat notícies a la nostra redacció que en la inauguració familiar i paternal del Centre Radical (del Parc), va haver-hi un home que va estar bufant gran part de la nit, sense poguer-se dir si era degut a l'avorriment o a l'entusiasme. Més tard però, hem sabut que es tractava del trombó de vares de l'Orquestrina que amenitzà la *velada*. Vaja home, val la pena de dir-ho abans!

Macarroni

A Barcelona s'ha començat una batuda contra els homes que viuen amb l'esquena dreta a la idem de les dones.

L'altre dia comentant aquesta nova, un contertulià de la nostra taula de cafè, home d'una bona fè excessiva deia:

¡Pobres capellans, ja us dic jo, que està vist que no els volen deixar tranquils!

Comentari

El primer vehicle que desflorà la virginitat del nou pont sobre el Congost, inaugurat fa poc, fou un cotxe de morts. Un amic nostre ens deia: Tè, aquest pont va fer-lo un viu i l'estrena un mort.

Camaleon?

Hi ha gran expectació en la nostra ciutat perquè hom diu que a la inauguració oficial del flamant Centre Radical (del parc) hi assistirà el senyor Lerroux i amb ell, el senyor Torras que, segons males llengües, cada dia es més republicà; tan que, segons sembla, també es proposarà *levantar el velo a las novicias*. Segons com, però, el que haurà de levantar, serà el *velo*.

GODWIN

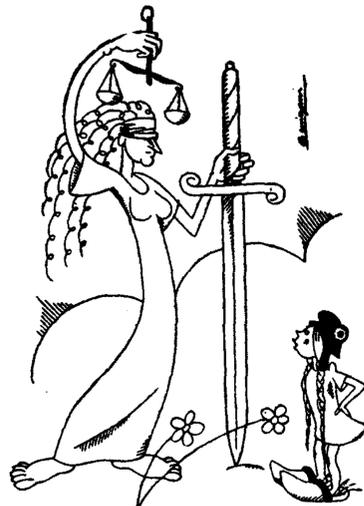
En evocar aquest nom creador de la més alta utopia del anarquisme, ens fa l'efecte que els seus deixebles no han estudiat prou a fons les seves idees realitzables. L'exaltació d'una anarquia destructora, ádhuc de l'economia col·lectiva del socialisme modern, s'ha apoderat de les masses incultes i, prescindint de tota preparació i estudi delicat, s'han llençat a divulgar, ultra les seves idees subjectivistes, els efectes destructors d'un mitjà mal interpretat per a aconseguir una fi negativa.

Guillem Godwin, heus ací l'home que ha fet la filosofia més subtil de l'anarquisme; les seves doctrines però, han estat fruit d'un minuciós estudi de les condicions escèptiques de l'obrerisme. En el seu llibre «*Political Justice*» publicat a Londres l'any 1783, crea l'esperit socialista naixent de la Revolució Francesa, estudia la biologia de la societat humil, treballadora i obra un caní extens a la realització «pro-emancipació» del proletariat, contra la força opressora del feudalisme despòtic; diu, que les classes productores han de tenir un lloc preeminent en la societat, puix que entent que aquestes són l'única força positiva que empeny els pobles via-progrés i que per tant, es deu a ella tot el que, en realitat ha estat la riquesa dels pobles i l'economia col·lectiva d'aquests.

En parlar, però, de la manera de trobar un fruit positiu en implantar aquest règim de justícia i equitat social, condemna tota violència, preludi de destrucció i per tant de finalitat negativa; i diu que les revolucions dels pobles han de fer-se amb els llibres i no amb les armes; fomenta la divulgació de la cultura i diu que l'obrer aconseguirà aquest lloc que li pertany a a la societat quan s'hagi preocupat de crear-se una personalitat pròpia, una cultura peculiar, quan en realitat la seva obra evolutiva hagi aconseguit per mitjà de l'estudi i de la preparació tot quant els seus fins propugnen. Meravellosa sentència!...

Opina Godwin que la propietat privada en el treball dels demés és injusta, però no per això deu ésser violentament destruïda; té gran confiança en el pervindre de la societat i en el progrés de la ciència, el qual multiplicarà els productes de tal forma que per a satisfer les necessitats peculiars de la humanitat n'hi haurà prou amb què l'home treballi tan sols mitja hora cada dia; així la vida seria tan fàcil i tan bella que provocaria la multiplicació dels homes, encara que no l'espanta el que aquests no pogués ésser mantinguts per la terra perquè si això esdevingués seria al cap de milions de segles i tal volta mai perquè la raó refrena també l'instint sexual «L'esperit —deia— dominarà el sentit fins a tal punt que la reproducció quedarà estacionada». Aquestes idees, expressades en el seu llibre «*Enquirer*» provocaren el cèlebre «*Essay of population*» de Malthus.

LA JUSTÍCIA

— Aquestes balances les tindrem d'afinar. Tenen tendència a caure cap a la dreta.